

2010-12-09

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar Lärling – en bro mellan skola och arbetsliv (Sou 2010:19)

Sveriges Skolledarförbund har i tidigare remissvar gällande reformen om lärlingsutbildning framhållit vikten av att så långt möjligt undanröja oklarheter beträffande ansvarsförhållanden när elever befinner sig i utbildning på en arbetsplats. Vår bedömning är att den föreliggande utredningen på ett seriöst och grundligt sätt gått igenom de kvarstående oklarheterna och lämnat relevanta och ändamålsenliga förslag.

Förbundet tycker det är bra att utredaren föreslår att huvudmannaskapet för utbildningen i sin helhet ligger på skolan även om en stor del av utbildningen bedrivs på en arbetsplats. Utifrån skolledarnas perspektiv är det en förutsättning för tydligheten och rättsäkerheten gentemot eleven. Det är bra att det klargörs att det är skolans företrädare som sätter betyg på eleverna även då utbildningen är arbetsplatsförlagd. I det sammanhanget är det viktigt att skolans tilldelas tillräckliga resurser för att kunna garantera kvalitet och rättsäkerhet i betygssättningen.

Då gymnasial yrkesutbildning kommer att ske i såväl skolförlagd som arbetsplatsförlagd form är det inte otroligt att elever kommer att befinna sig på samma arbetsplats samtidigt men under delvis olika villkor. En förutsättning för att systemet ska fungera som det är tänkt är att det blir tydligt vilken elev som följer vilken utbildningsväg och vad som gäller för de respektive eleverna. Här kommer utbildningskontraktet att spela en viktig roll. Sveriges Skolledarförbund tycker att det är bra att Skolverket får i uppdrag att utarbeta en mall för dessa kontrakt som skolledare kan använda sig av.

Utredaren påpekar också att det vid elevs eventuella vållande av skada kan finnas oklarheter i dagens lagstiftning gällande om skolan eller arbetsplatsen ses som skadeståndsansvarig. Utredaren tar inte ställning i denna fråga utan föreslår en lösning där parterna själva avgör från fall till fall men där avtalet blir en obligatorisk del av varje utbildningskontrakt. Sveriges Skolledarförbund kan acceptera denna lösning.

Det är viktigt att det klargörs att skolans arbetsmiljöansvar sträcker sig fram till beslutet att placera en elev vid en viss arbetsplats. Därefter övergår arbetsmiljöansvaret till den verksamhet där eleven utför den arbetsplatsförlagda utbildningen. Sveriges Skolledarförbund vill också framhålla vikten av att Arbetsmiljöverkets föreskrifter för minderårigas arbetstid lyfts fram och respekteras. Det är avgörande för en elevs skol-

framgång att nödvändig tid reserveras för skolarbete och detta måste alltid komma i första hand, även om eleven är anställd på en arbetsplats.

Utredaren föreslår att de nationella och regionala programråden får ett ansvar för uppföljning och utvärdering av kvaliteten i den gymnasiala lärlingsutbildningen. Förbundet har svårt att ta definitiv ställning till detta förslag. Det kommer att behöva utvecklas rutiner och samarbetsformer mellan såväl skolor och arbetsplatser som programråd och inspektionsmyndigheter. Mot bakgrund av bl.a. detta föreslår vi att utvecklingen av den gymnasiala lärlingsutbildningen och effekterna av den gymnasiala lärlingsanställningen följs upp regelbundet så att ev. oklarheter och problemområden kan identifieras och åtgärdas löpande utan att någon enskild elev behöver komma i kläm.

Med vänlig hälsning

Lars Flodin
Förbundsordförande